

**VALTIOVARAINMINISTERIÖ**  
Valtionhallinnon kehittämisosasto  
Elina Isoksela

**Muistio**  
15.2.2024

## **VALTIONEUVOSTON ASETUS ALUEHALLINTOVIRASTOJEN MAKSUISTA VUONNA 2024 ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (1171/2023) LIITTEEN MUUTTAMISESTA**

### **1 Asian tausta ja nykytila**

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 (VNA 1171/2023) tuli voimaan 1.1.2024. Suoritenimikkeistä ja niitä vastaavista euromääräisistä maksuista säädetään asetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa.

Vuoden 2024 alusta tuli voimaan laki eläinten hyvinvoinnista (693/2023). Sen 61 §:n mukaan avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitoa harjoittavan on viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista tai toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella toimintaa harjoitetaan. Ilmoitusvelvollisuus on uusi ja toi mukanaan aluehallintovirastoille uuden tehtävän sanottujen ilmoitusten käsittelijänä. Ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia tuomalla pääsääntöisesti vapaaehtois pohjalta yksityisten ihmisten ja yhdistysten ylläpitämät luonnonvaraisten eläinten hoitolat valvontaviranomaisen tietoon.

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 125 §:n 6 momentin siirtymäsäännöksen mukaan luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittajan tulee tehdä 61 §:ssä tarkoitettu ilmoitus aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Maksutaulukon mukaan avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamista koskevan ilmoituksen käsittelymaksuna peritään 620 € ja tällaisen ilmoituksen muutosilmoituksesta käsittelymaksuna 425 € (avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan muuttamista koskevan ilmoituksen käsittelymaksu). Suoritteet on hinnoiteltu valtion maksuperustelain (150/1991) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuina omakustannusarvoisina suoritteina eli suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten mukaisina.

Luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamista koskevan ilmoituksen käsittelymaksu perustui aluehallintovirastojen aiemmin arvioimaan työmäärään 1 henkilötyöpäivä (7,25 h). Aluehallintovirastot ovat kuitenkin tuoneet esille, että maksun perusteena olevan ilmoituksen käsittelyn työmääräarvio on virheellinen ja maksu on suhteeton muihin eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaisten ilmoitusten käsittelymaksuihin nähden. Maksu avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan muuttamista koskevan ilmoituksen käsittelystä hinnoiteltiin suhteessa toimintaan koskevaan perusilmoituksen ja työmäärältään vähäisemmäksi 425 €.

Aluehallintovirastot ovat uudelleenarvioineet ilmoituksen käsittelyn työmäärää ja katsoneet, että se on sama kuin muiden eläinten hyvinvoinnista annetun lain mukaisten ilmoitusten eli 1 h.

Eläinhoitoloiden pitäjät ja muut vapaaehtoiset ovat kuluvan vuoden tammikuusta alkaen reagoineet yhdistystoimintansa varoihin nähden korkeaan ilmoituksen käsittelymaksuun ja ottaneet asiassa yhteyttä aluehallintovirastoihin, valtiovarainministeriöön sekä maa- ja metsätalousministeriöön. Yhteydenottajat ovat tuoneet esille, että ilmoituksen käsittelymaksun soveltaminen johtaa todennäköisesti siihen, ettei ilmoituksia tehdä tai että hoitolat lopettavat toimintansa. Luonnonvaraisten eläinten vapaaehtoisten hoitoloiden sulkeminen puolestaan lisäisi viranomaistyötä ja –kustannuksia, koska apua tarvitsevien luonnonvaraisten eläinten auttaminen ja lopetus siirtyisi käytännössä ainakin osittain viranomaisten, kuten pelastuslaitosten ja poliisin, tehtäväksi.

## 2 Asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetuksenantovaltuus perustuu aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 22 §:ään.

## 3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä yhteistyössä aluehallintovirastojen sekä maa- ja metsätalousministeriön kanssa. Esityksestä ei ole järjestetty lausuntokierrosta, mutta aluehallintovirastojen sidosryhmiltä, kuten eläinhoitoloita ylläpitäviltä ja niissä vapaaehtoisina työskenteleviltä, on saatu asiassa välitöntä palautetta.

## 4 Ehdotus ja perustelut

Esityksessä ehdotetaan, että aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 annetun valtioneuvoston asetuksen (1171/2023) liitteen 1.4 kohtaa muutetaan seuraavasti:

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 61 §:n mukaisesta  
-avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamista koskevan ilmoituksen käsittelymaksuna perittäisiin 85 €; ja  
-avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan muuttamista koskevan ilmoituksen käsittelymaksuna perittäisiin 60 €.

Säädösteknisestä syystä eli käytännössä selkeyden vuoksi muutettaisiin liitteen 1.4 kohtaa kokonaisuudessaan. Muut 1.4 kohdassa säädetyt suoritteet ja niitä vastaavat euromääräiset maksut säilyisivät ennallaan.

Edellä tarkoitettujen uusien suoritehintojen perusteena on aluehallintovirastojen tarkistama avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan

ilmoituksen työmääräarvio. Sen mukaan ilmoituksen käsittely aluehallintovirastossa vastaa yhden tunnin asiantuntijatyötä. Asiantuntijatyön tuntihinnalla 85 €/h kustannusvastaavaksi ilmoituksen käsittelymaksuksi muodostuisi 85 € ja muutosilmoituksen kustannusvastaavaksi käsittelymaksuksi 60 €. Voimassa olevien suoritelmaksujen 620 € ja 425 € soveltaminen johtaisi tarkistetun työmääräarvion valossa erittäin ylikatteellisiin maksuihin.

Asetusta esitetään asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja sanotuista suoritteista saatavien aluehallintovirastojen tulojen kustannusvastaavuuden vuoksi sovellettavaksi taannehtivasti myös niihin ilmoituksiin, jotka avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamisesta on tehty velvoitteen tultua voimaan 1.1.2024 ja ennen nyt ehdotetun muutoksen voimaantuloa. Aluehallintovirastot ovat 7.2.2024 saadun tiedon mukaan vastaanottaneet 7 ilmoitusta luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamisesta.

### 3 Vaikutukset

Esityksen taloudelliset vaikutukset aluehallintovirastojen tulokertymään olisivat vähäiset. Esityksessä ehdotettujen aiempaa alemmaksi hinnoiteltujen suoritelmaksujen tulokertymä olisi vuositasolla joitakin tuhansia euroja pienempi kuin tulokertymä olisi siinä tapauksessa, että avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamista koskevien ilmoitusten käsittelymaksut säilyisivät asetuksen voimassa olevan liitteen mukaisina.

Eläinten hyvinvoinnista annetun lain esitöissä ei ole erikseen arvioitu luonnonvaraisten eläinten hoitoloiden ilmoitusvelvollisuudesta johtuvaa aluehallintovirastojen työmäärää vuositasolla. Hallituksen esityksen mukaan ”luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnasta sekä eläinkilpailutoiminnan ilmoituksenvaraisuudesta arvioidaan aiheutuvan lisätyötä alle 30 htp/vuosi koko maassa.” (HE 186/2022, s. 71) Kysymyksessä on aluehallintoviraston tehtäväryhmä, joka yhdessä toisenkin tehtäväryhmän kanssa arvioituna jää volyyymiltään marginaaliseksi.

Ilmoitusten käsittelymaksun uudelleenhinnoittelulla olisi kuitenkin huomattava vaikutus siihen, miten luonnonvaraisten eläinten hoitolat ilmoittavat toiminnastaan samoin kuin siihen, että ne pystyvät jatkamaan toimintaansa. Viime kädessä luonnonvaraisten eläinten hoitoloiden toiminnan tuleminen aluehallintovirastojen tietoon ja hoitolatoiminnan jatkuminen ovat edellytyksenä sille, että eläinten hyvinvoinnista annetun lain tarkoitus toteutuu luonnonvaraisten loukkaantuneiden ja emoistaan eksyneiden eläinten suhteen.

Valtiontalouden kokonaisuuden kannalta edellä tarkoitettu hoitolatoiminta säästää resursseja. Luonnonvaraisten eläinten vapaaehtoisten hoitoloiden sulkeminen lisäisi viranomaistyötä ja –kustannuksia, koska apua tarvitsevien luonnonvaraisten eläinten auttaminen ja lopetus siirtyisi käytännössä ainakin osittain viranomaisten, kuten pelastuslaitosten ja poliisin, tehtäväksi.

#### **4 Voimaantulo**

Asetus tulisi voimaan heti, kun valtioneuvosto sen hyväksyisi ja sitä sovellettaisiin eläinten hyvinvoinnista annetun lain 61 §:n mukaisiin avuttomassa tilassa olevien luonnonvaraisten eläinten hoitolatoiminnan harjoittamista koskevien ilmoitusten ja muutosilmoitusten käsittelymaksuihin myös taannehtivasti. Ehdotettuja aiempaa alempia maksuja sovellettaisiin jo tehtyihin ja jo käsiteltyihin ilmoituksiinkin.